

KÖLN ÜNİVERSİTESİ ORIENTALİSTİK BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN TÜRK DİLİ, EDEBİYATI VE TÜRKİYE İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİ**Ülker ŞEN¹****Eda TOK²****ÖZET**

Bu çalışmanın amacı, Köln Üniversitesi Orientalistik Bölümü İslam Dünyası Dilleri ve Kültürleri Programına devam eden öğrencilerin Türk dili, edebiyatı ve Türkiye ile ilgili görüşlerini değerlendirmektir. Çalışmada nitel araştırma yöntemi benimsenmiştir. Çalışmanın çalışma grubunu Köln Üniversitesi Orientalistik Bölümü İslam Dünyası Dilleri ve Kültürleri Programına devam eden ve çalışmaya katkı sağlamak isteyen 22 kişi oluşturmaktadır. Verilerin toplanmasında araştırmacılar tarafından oluşturulan 7 maddelik anket (yarı yapılandırılmış) kullanılmıştır. Veriler, betimsel analiz ile değerlendirilmiştir. Araştırmanın sonuçları arasında araştırmaya katılan öğrencilerin Türkçeyi öğrenme konusunda istekli oldukları, Türk edebiyatına uzak oldukları ve Türkiye'yi siyasi yönüyle daha çok tanıdıkları yer almaktadır. Türklere yönelik algının da olumlu yönde daha baskın olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Sözcükler: Yabancı Öğrenci, Algı, Görüş, Türk Dili, Edebiyatı ve Türkiye

**ORIENTALISTIC DEPARTMENT OF THE COLOGNE UNIVERSITY
STUDENTS' THE VIEWS OF TURKISH LANGUAGE, LITERATURE AND TURKEY****ABSTRACT**

The aim of this study is to evaluate the opinions of students who attend the Department of Orientalistic in Islamic World Languages and Cultures Program of the University of Cologne on Turkish Language, Literature and Turkey. Descriptive scanning model has been adopted in the study. The working group of the study consisted of 22 people who continued to study Islamic World Languages and Cultures Program at the Department of Orientalistic at the University of Cologne and wanted to contribute to the study. A 7-point questionnaire created by researchers was used to collect the data. The data were evaluated by descriptive analysis. Among the results of the research, it is observed that the students who participated in the research are willing to learn Turkic language, they are away from Turkish literature and they know Turkey more politically. It has been determined that the perception for the Turks is more dominant in the positive direction.

Key Words: Foreign Student, Perception/views, Turkish Language, Literature and Turkey

¹ Öğr. Gör. Dr., Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı, ulker_sen@hotmail.com

² Yrd. Doç. Dr., Düzce Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Eski Türk Edebiyatı Ana Bilim Dalı, edatok@duzce.edu.tr

GİRİŞ

Son yıllarda yabancı dil olarak Türkçenin öğretimi alanındaki gelişmeler Türkiye'nin uluslararası zeminde tanınırlığında önemli bir etken olmuştur. Bu sebeple yabancı dil olarak Türkçe öğretiminin de dâhil olduğu eğitim alanı, etkisi ile hem yurt içinde hem de yurt dışında üzerinde hassasiyetle durulması gereken bir konudur. Yurt içinde kaliteli eğitim olanaklarının sunulması ile yurt dışından yabancı öğrenciler için bir çekim merkezi olabilirken yurt dışındaki kurum ve kuruluşlarda Türkçenin öğretilmesi ile de yabancı toplumlarda Türkçeye ve Türkiye'ye karşı bir farkındalık oluşturulmaktadır. Yurt dışında bulunan Türkoloji merkezleri, Şarkiyat araştırmaları merkezleri, İslam araştırmaları merkezleri, üniversitelerin dil öğretim merkezleri Türkiye'nin, Türkçenin ve Türk kültürünün tanıtılması açısından önemli bir yere sahiptir. Literatürde bu merkezler üzerine yapılmış çalışmalar daha çok eğitim faaliyetleri ve öğrencilerin dil becerileri üzerinde yoğunlaşmaktadır (Dolunay, 2005; Erdem, 2015; Gürbüz ve Güleç, 2016; Doğan, 1989; Ekmekçi, 2012). Yurt dışında bulunan Türkoloji merkezleri, Şarkiyat araştırmaları merkezleri, İslam araştırmaları merkezleri, üniversitelerin dil öğretim merkezlerinde eğitim alanların Türkiye, Türk dili, edebiyatı ve kültürüne ilişkin görüşlerine yer veren çalışmalar ise son derece sınırlıdır (Çetin ve Eskimen, 2012). Yabancı öğrenciler üzerine yapılan çalışmalara bakıldığında yoğunluğun öğrenci sorunları, Türkçenin öğretimi ve dil becerileri alanında olduğu görülmektedir (Biçer, Çoban ve Bakır, 2013; Candaş Karababa, 2009; Derman, 2010; Er, Biçer ve Bozkırlı ve Çağrı, 2012). Türkoloji merkezleri, Şarkiyat araştırmaları merkezleri, İslam araştırmaları merkezleri, üniversitelerin dil öğretim merkezlerinin açısından Almanya, Rusya, Macaristan, Fransa, İngiltere başı çeken önemli ülkelerdendir. Bu ülkeler içinde Almanya gerek oradaki Türk yoğunluğu gerekse Türk dilinin tarihî süreci noktasında diğer ülkelerden bir adım öne çıkmaktadır. Tarihte olduğu gibi bugün de "Almanya'da Türkoloji ile ilgili çalışma yapan birçok kuruluş ve enstitü vardır. Bu enstitülerden bazılarında doğrudan Türkoloji eğitimi yapılırken bazılarında da, İslam araştırmaları veya Orta Asya çalışmalarına bağlı eğitim verilmektedir." (Gül, 2016: 57) Ülkenin önemli ve köklü üniversitelerinden biri kabul edilen Köln Üniversitesi de bu kuruluşlardan biridir. Ayrıca bünyesinde yer alan Orientalistik Bölümünün odak noktası modern Arap toplumları, İran kültür bölgesi, Güneydoğu Asya ülkeleri ve Türkiye'dir. Orientalistik Bölümünde İslami çalışmaları nitelikli bir şekilde sürdürebilmek için Arapça, Farsça, Endonezce dillerinin yanı sıra Türkçe de öğretilmektedir. İslam merkezli olarak Türkçe ve Türk kültürüne yönelik ders alan öğrenciler ile bu alanda ders almayan öğrencilerin oluşturduğu bu grubun Türkiye, Türk kültürü ve dili ile ilgili görüşleri Türkiye ve Türklerle ilgili algının yurt dışında nasıl olduğuna dair ipuçları verecektir. Çalışmanın yabancı dil olarak Türkçenin öğretim politikası, Türklük imajı ve algısı, dil ve kültür alanındaki çalışmalara katkı sağlayacağı ümit edilmektedir. Bu çalışmanın amacı, Köln Üniversitesi Orientalistik Bölümü İslam Dünyası Dilleri ve Kültürleri Programına devam eden öğrencilerin Türk dili, edebiyatı ve Türkiye ile ilgili görüşlerini değerlendirmektir.

YÖNTEM

Köln Üniversitesi Orientalistik Bölümü İslam Dünyası Dilleri ve Kültürleri Programına devam eden öğrencilerin Türk dili, edebiyatı ve Türkiye ile ilgili görüşlerini tespit etmeyi ve değerlendirmeyi amaçlayan bu çalışma nitel bir araştırmadır. Nitel araştırma, "gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi nitel veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı, algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik bir sürecin izlendiği araştırmadır" (Yıldırım ve Şimşek, 2013: 45). Nitel araştırma sürecinde katılımcıların sorun ya da probleme ilişkin yorumu öğrenmeye odaklanılır ve katılımcı yorumları bir konuyla ve farklı görüşlerle ilgili daha çok bakış açısı önerir (Creswell, 2013: 47). Bu kapsamda, İslam Dünyası Dilleri ve Kültürleri Programına devam öğrencilerin Türk dili, edebiyatı ve Türkiye ile ilgili görüşlerini belirlemek ve bu konuya ilişkin bakış açılarına ulaşmak hedeflenmiştir.

Çalışma Grubu

Çalışmada belli bir evren için genelleme söz konusu olmadığı için örnekleme yöntemi ile çalışma grubu belirlenmiştir. Çalışma grubunun oluşturulmasında, amaçlı örnekleme yöntemlerinden kolay ulaşılabılır durum örnekleme kullanılmıştır. Çalışma grubunu İslam Dünyası Dilleri ve Kültürleri Programına devam eden 66 kişiden çalışmaya katkı sağlamak isteyen 22 kişi oluşturmaktadır. Katılımcıların % 32'si erkek, %68'i kadındır; yaş aralığı 22-36 arasındadır; hepsi Almanya doğumlu olup 17 kişi Alman, 1 kişi Alman-Türk, 1 kişi Filistin, 1 kişi Fas (2 kişi belirtmemiş) etnik kökenli olduğunu belirtmiştir.

Verilerin Toplanması

Araştırmanın verileri anket yolu ile elde edilmiştir. "Anketler insanların yaşam koşulları, davranışları, inançları veya tutumlarını belirlemeye çalışan ve bu amaçlarla sorulardan oluşan bir araştırma aracıdır" (Thomas, 1998'den akt. Özden ve Durdu, 2016: 100). Anket, "nitel araştırmacılar tarafından da kullanılan veri toplama yöntemlerinden birisidir" (Özden ve Durdu, 2016: 101). Araştırmada öğrencilerin Türk dili, edebiyatı ve Türkiye ile ilgili görüşlerini ifade ettikleri yarı yapılandırılmış anket kullanılmıştır. Anketin oluşturulmasında öncelikle bir literatür taraması yapılmıştır. Taramalarda benzer çalışmaların sonuçları dikkate alınarak açık ve kapalı uçlu sorulardan oluşan bir madde havuzu oluşturulmuştur. Araştırmacılar tarafından madde havuzundaki sorular düzenlenmiş, 15 soruluk aday anket için uzman görüşüne başvurulmuştur. Uzman görüşleri neticesinde hedef kitlenin özelliğine ve araştırmanın amacına uymadığı düşünülen 8 soru çıkarılmıştır. Türkçe olarak hazırlanan anket, Köln Üniversitesi Orientalistik Bölümünde görev yapan iki öğretim elemanının önerisi ile İngilizceye çevrilmiştir. İki öğrenci ile İngilizce anketin anlaşılabilirliği kontrol edilmiş ve bu aşamadan sonra anket son şeklini almıştır.

Veriler, 30 Haziran-15 Ağustos 2017 tarihleri arasında ikinci araştırmacı tarafından bizzat toplanmıştır. Verilerin toplanmasında öğrencilerin en yoğun katılım sağladıkları dersler tercih edilmiştir. Ders öğretim elemanı, derse başlamadan çalışma ve çalışma için kullanılacak anket hakkında sınıfı bilgilendirmiş, bilgilendirme sonrasında araştırmacı tarafından anket dağıtılmıştır. Araştırmacı, verilen süre içerisinde sınıfta bulunmuş, anketleri de yine bizzat kendisi toplamıştır. İslam Dünyası Dilleri ve Kültürleri Programına dâhil olan 66 öğrenciyi

ulaşmış fakat öğrencilerin 26'sı anketleri teslim etmiştir. Çalışmaya katılım gönüllülük esasına dayalı olduğu için çalışmaya katkı sağlamak isteyen katılımcıların anketleri araştırmanın veri kaynağını oluşturmuştur. 26 anketten 4'ü sağlıklı veri elde edilemeyecek şekilde doldurulduğu için çalışma kapsamına alınmamıştır.

Verilerin Analizi

Verilerin analizinde betimsel analiz kullanılmıştır. Cevaplar İngilizce ve açık uçlu sorulara yönelik olduğu için araştırmacılar birbirinden bağımsız olarak verileri Türkçeye çevirmiş, daha sonra çeviriler karşılaştırılmış, ortak ifadelerde fikir birliği sağlanarak Türkçe veriler üzerinden analizler yapılmıştır. Her soruya verilen cevaplar madde madde değerlendirilmiştir. Ayrıca gerekli durumlarda (kapalı uçlu sorularda) cevaplara ilişkin yüzde frekans dağılımı da verilmiştir. Her bir katılımcı için kodlama yapılmış, örneğin [K1] bir numaralı katılımcıyı ve ona ait verileri temsil etmiştir. Veriler, çalışma grubu üzerinden elde edildiği için genellemeye gidilmemiş, yorumlar çalışma grubu için yapılmıştır.

BULGULAR VE YORUMLAR

Tablo 1: Katılımcıların Türkçeyi Öğrenmeyi İsteme Durumları

	f	%
Evet, Türkçe öğrenmek isterim.	14	63,6
Hayır, Türkçe öğrenmek istemem.	8	36,4
Toplam	22	100

Tabloda görüldüğü gibi katılımcıların büyük bir çoğunluğu (%68,2) Türkçeyi öğrenmek istemektedir. Öğrenme isteğinin okudukları programla yakından ilgisi olduğu ilk akla gelen olmuştur, ancak betimlemelere bakıldığında durumun böyle olmadığı tespit edilmiştir. Katılımcılar Türkçeyi öğrenme sebeplerini ise şu şekilde ifade etmiştir:

Çünkü ilginç bir dil [K1]

Çünkü Türkiye'yi seviyorum ve birçok Türk arkadaşım var. [K3]

Farklı kültürden arkadaşları, farklı kültürleri, dillerin çeşitliliğini severim. [K6]

Türkçe öğrenirsem Türklerle kolay iletişim kurabilirim. [K8]

Türk tarihine ilgi duyduğum için [K9]

Atalarım Azeri'dir. [K10]

Türkçe cümleleri daha iyi bilmek için [K11]

Öğrenebilirim, bir sebebi yok. [K13]

Türkiye'ye gittiğimde iletişim kurabilmeyi isterim (İstanbul'daki arkadaşlarımla). [K14]

Almanya'da birçok insan Türkçe konuşuyor ve o ilginç bir dil. [K15]

Şu an öğreniyorum. [K16]

Güzel bir dil olduğu için [K17]

Çalışmalarım için gerekli (İslam alanındaki) [K18]

Türk arkadaşlarla konuşmak ve onları anlamak için [K20]

Görüşler değerlendirildiğinde Türkçenin daha çok iletişim dili olarak tercih edildiği için öğrenilmek istendiği görülmektedir. İletişim dili olarak kullanmanın dışında Türkçe, ilginç ve güzel bir dil olduğu ve çalışma alanına katkı sağlayacağı düşüncesiyle öğrenilmek istendiği görülmektedir.

Katılımcılardan "Türkçeyi öğrenmek istemiyorum." diyenler, Türkçeyi öğrenmek istememelerinin sebeplerini şu şekilde ifade etmiştir:

Çünkü zaten Arapça ve Farsça öğreniyorum. [K2]

Çünkü o bana göre bir dil değil [K4]

Kendi ana dilimi öğrenmeyi tercih ederim. [K5]

İlgilenmiyorum. [K7]

Diğer diller hakkında çalışmakla meşgulüm. [K12]

Daha çok diğer dillerle ilgileniyorum. [K19]

Gerçekten Türkçe ile ilgilenmiyorum [K21]

İlgilenmiyorum [K22]

Türkçe öğrenmeyi istemeyenlerin çoğu "Türkçe ile ilgilenmediklerini" ifade etmiştir. Bu veri Türkçeyi yurt dışında ilgi duyulan bir dil konumuna getirebilmenin yollarını aramak gerektiğini göstermektedir.

Çalışma kapsamında sorulan sorulardan biri de "'Türkiye' denildiğinde aklınıza gelen ilk şey nedir?" sorusudur. Katılımcıların cevapları şu şekildedir:

Baklava [K1]

İnsan hakları ile ilgili problemler [K2]

Güzel şehirler [K3]

Milliyetçilik [K5]

Harika bir ülke [K6]

Erdoğan, referandum, Böhmerrmann [K7]

Ayasofya, Erdoğan, Gülen, Kürtler, Osmanlı [K8]

İstanbul [K9]

Osmanlı imparatorluğu [K10]

Aşçılık, mutfak, güzel ağaçlar ve çam ağaçları [K11]

Sahil, Karadeniz, tarihî kalıntılar, siyaset [K12]

Başkan Erdoğan altında otokratik bir rejime dönüşme [K13]

Misafirperverlik [K14]

Harika yiyeceklerini düşünüyorum [K15]

Siyasi zorluklar [K16]

Yiyecek [K17]

İstanbul'daki çok samimi insanlar ve Urfa'daki güzel manzara [K18]

Şu an: Erdoğan [K19]

Erdoğan [K20]

Erdoğan [K21]

Tatil [K22]

Verilen cevaplar üzerinde yapılan değerlendirmede cevapların *yiyecek* (harika yiyecekler, aşçılık, mutfak, baklava), *coğrafya* (İstanbul, Urfa'daki güzel manzara, sahil, Karadeniz, güzel şehirler, güzel ağaçlar ve çam ağaçları), *tarih* (Osmanlı İmparatorluğu, Osmanlı), tarihi eserler (Ayasofya, tarihî kalıntılar), *insan ilişkileri* (harika bir ülke, misafirperverlik, İstanbul'daki çok samimi insanlar, tatil), *siyaset* (Erdoğan, milliyetçilik, referandum, Böhmermann, Gülen, Kürtler, başkan Erdoğan altında otokratik bir rejime dönüşme, siyasi zorluklar, insan hakları ile ilgili problemler) başlıkları altında toplandığı görülmektedir. Başlıklara bakıldığında da Türkiye ile daha çok siyasetin ilişkilendirildiği tespit edilmiştir (Erdoğan ifadesi 6 kez geçmiştir). Bu durumun son yıllarda Almanya-Türkiye arasında yaşanan siyasi gerginlikten kaynaklandığı tahmin edilmektedir. Yazılı ve görsel medyada çıkan siyasi haberlerde Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın ön plana çıkarılması da Türkiye eşittir Erdoğan denklemi çıkarılmıştır. Alver (2001)'in yaptığı araştırmanın sonuçları Alman toplumunda Türkler ve Türkiye hakkındaki olumsuz düşüncelerin oluşmasında basının etkisi olduğu savımızı desteklemektedir. Alver (2001: 135), çalışmasının sonucunda Almanya basınında Türkiye ve Türklerle ilgili şu sonuçlara ulaşmıştır: "*Alman medyası yabancı düşmanlığı ve aşırı sağcı şiddeti körüklemekte, yabancılar ve bu kategori içinde yer alan Türklere ilişkin negatif haberler üretmektedir. ... Türkiye, insan hakların çiğneyen, demokrasiyi yerleştirme yeteneğine sahip olmayan ve bu konuda Avrupalıların yardımına gereksinim duyan, modern ile gelenekselin çatıştığı bir ülkedir.*" Cevaplar arasında Böhmermann'ın olması da dikkat çeken noktalardan biridir. Alman komedyen Böhmermann'ın Cumhurbaşkanı Erdoğan'a yönelik hakareti ile gündem yaratması ve bunun da basına yansması katılımcılar nezdinde Türkiye'ye yönelik algının bir başka göstergesidir.

"'Türk' denildiğinde aklınıza gelen ilk şey nedir?" sorusu için ise katılımcıların cevapları şu şekildedir:

- Atatürk [K1]*
- İnsanların çoğu nazik [K2]*
- Osmanlı imparatorluğu [K4]*
- Milliyetçi [K5]*
- Akıllı, arkadaş canlısı [K6]*
- Lezzetli yemek [K7]*
- Milliyetçilik [K10]*
- Vatanseverlik ve konukseverlik [K11]*
- Arkadaş canlısı insanlar [K12]*
- Özel bir şey yok [K13]*
- Türk çayı [K14]*
- Türk insanını düşünürüm [K15]*
- İlkokulda Türk kökenli en iyi arkadaşım [K16]*
- Arkadaşlık ve konukseverlik [K17]*
- İki kelime arasında: modern ve geleneksel [K18]*
- Çay ve bıyık [K19]*
- Oriental kültür [K20]*

Kebap [K21]

Müslüman [K22]

Literatüre bakıldığında genel anlamda Almanların Türkler ile ilgili algılarının tarihî sürece dayalı olarak ırkçı, küçümseyici, ötekileştirici (Çakır, 2012; Koçak, 2012; Uysal, 2013) bir yapıya sahip olduğu söylenebilir. Ancak verilerde, literatürün aksine araştırmaya dâhil olanların çoğu Türkleri, "arkadaş canlısı, nazik, konuksever, akıllı" olarak tanımlamıştır. Ayrıca tanımlamalar arasında ırkçı, küçümseyici, ötekileştirici nitelikte ifadeler de bulunmamaktadır. Bu durumun da çoğunlukla Almanya'da yaşayan Türklerden kaynaklı olduğu düşünülmektedir. Almanya'da yaşayan Türklerin çevreleriyle olan iyi ilişkilerinin Türklerle olan bakış açısını da etkilediği söylenebilir. Bununla birlikte katılımcıların Türkleri, Türkiye'nin siyasi yönünden ayrı olarak "millet" yönü ile değerlendirerek bu cevapları verdiği düşünülmektedir.

Tablo 2: Katılımcıların Türkiye'de Eğitim Almayı İsteme Durumları

	f	%
Evet, Türkiye'de eğitim almak isterim.	9	40,9
Hayır, Türkiye'de eğitim almak istemem.	11	50
Cevapsız	2	9,1
Toplam	22	100

"Türkiye'de eğitim almak ister misiniz?" sorusuna katılımcıların %40,9'u evet, %50'si hayır cevabını vermiştir. Türkiye'de eğitim almak istemeyenler çoğunluğu oluşturmaktadır ve Türkiye'de eğitim almak istememelerinin sebeplerini şu şekilde ifade etmişlerdir:

Çünkü Türkiye'de insan hakları ile ilgili problemler var. [K2]

Şu anki orada var olan siyasi şartlardan dolayı [K3]

Gerekli olmadıkça Türkiye'de kalmak istemem. [K5]

İlgilenmiyorum. [K7]

Türkiye'de uzun süre kalmakla ilgilenmiyorum. [K10]

Türkiye'de eğitim almakla hiç ilgilenmedim. [K12]

Almanya'da kalmayı ve eğitimimi burada almayı isterim ama Türkiye'ye de tatil gitmek isterim. [K15]

Daha çok diğer kültürlerle ilgileniyorum. [K19]

Hayır, ilgilenmiyorum. [K20]

Arap çalışmalarına odaklandım ve Türkçe öğrenmeye istekli değilim [K21]

Türkiye çalışma alanım değil. [K22]

Katılımcıların ifadelerine göre Türkiye'de eğitim almak istemeyenleri çoğu Türkiye'de eğitim konusu ile ilgilenmediklerini belirtmiştir. K2 ve K3'ün Türkiye'de insan hakları ihlalleri olduğu, ülke ortamının eğitime elverişli olmadığı kanaatlerinin ise yine son zamanlarda Almanya ve Türkiye arasında yaşanan siyasi gerginlikler, bu gerginliğin Alman basınına yansıtış şekline kaynaklı olduğu tahmin edilmektedir.

Türkiye'de eğitim almak isteyen %40,9'luk kesim Türkiye'de eğitim almayı düşünme sebeplerini şu şekilde ifade etmiştir:

Çünkü Türkiye ilginç bir ülke [K1]

Çünkü Türkiye gelişmiş bir ülke [K4]
Çünkü yeni şeyler yaşamaktan hoşlanırım. [K6]
Evet, İngilizce program sunulması durumunda Türkiye ile ilgileniyorum çünkü Türklerin kendi tarihleri hakkında algılarını araştırmak istiyorum. [K9]
Medyadan Türkiye hakkında edindiğim şeylerden daha fazlasını elde etmek istiyorum [K11]
Yurtdışında yabancı bir dili öğrenmek daha güzel [K14]
Gelecek hafta kursumu bitiriyorum ve Türkiye'ye gidebilirim. [K16]
Daha iyi pratik yapabiliyorum. [K17]
Türkiye çok güzel bir ülke ve ayrıca çok ilginç [K18]

Türkiye'de eğitim almayı isteyenler Türkçeyi öğrenmek, Türkiye'nin ilginç bir ülke olması, Türkiye'de akademik çalışma yapmak ve kişisel gelişim gibi sebepler belirtmiştir. Ancak Türkiye'de iyi bir eğitim verildiği, eğitim olanaklarının iyi olduğuna benzer bir ifadeye rastlanılmamıştır. Bu durum Türkiye'nin yurtdışında Türkiye'deki eğitim olanakları ve öğrenci değişim programları ile ilgili tanıtım etkinliklerinin yetersiz olduğunu düşündürmektedir.

Tablo 3: Katılımcıların Türk Dili, Kültürü veya Edebiyatına İlişkin Ders Alma Durumları

	f	%
Evet	3	13,6
Hayır	19	86,4
Toplam	22	100

Katılımcıların %86,4'ü "Okulunuzda Türk dili, kültürü veya edebiyatına ilişkin dersler aldınız mı?" sorusuna "Hayır." cevabını vermiştir. "Evet" cevabını verenler, dil ve kültür dersi (2) ile edebiyat dersi (1) aldıklarını ifade etmişlerdir. Türk dili, kültürü veya edebiyatına ilişkin ders alanların sayısının çok az olmasının katılımcıların bağlı buldukları eğitim programlarıyla ilişkili olduğu düşünülmektedir.

Katılımcılar, "Türk edebiyatından tanıdığınız/bildiğiniz şair veya yazar var mı?" sorusuna ise %63,6 oranında hayır, %36,4 oranında evet cevabını vermiştir.

Tablo 4: Katılımcıların Türk Şair ve Yazarlarını Tanıma/Bilme Durumu

	f	%
Evet, tanıyorum.	8	36,4
Hayır, tanımıyorum.	14	63,6
Toplam	22	100

Türk şair ve yazarlarından tanıdıklarını/bildiklerini ifade edenlerin verdikleri isimler ise şunlardır:

Orhan Pamuk (4), Elif Şafak (1), Mehmet Uzun (1), Fatih Akın (1), Nazım Hikmet (1), Fakir Baykurt (1), Aziz Nesin (1), Yaşar Kemal (1), Emre Kongar (1), Yunus Emre (1)

Orhan Pamuk katılımcılar tarafından en çok ismi söylenen yazarlardandır. Orhan Pamuk'un 2006 yılında Nobel Edebiyat ödülünü ve Almanya'da çeşitli sivil toplum örgütlerinin

ödülleri almış olmasının bu tanınırlıkta etkili olduğu düşünülmektedir. Bununla birlikte Nazım Hikmet, Fakir Baykurt, Yaşar Kemal gibi isimlerin ifade edilmesinde ise yurt dışına siyasi sebeplerle gidişlerinin ve oradan edebiyat ürünlerini oluşturmaya devam etmiş olmalarının etkisi olduğu söylenebilir. Yurt dışında çok satanlar listesinde Elif Şafak ve Mehmet Uzun'un yer alması da bu iki ismin tanınırlığını etkilemiştir. Fatih Akın "Türk asıllı Alman yönetmen, senarist olarak" olarak tanınmaktadır ve Cannes Film Festivali En İyi Senaryo Ödülü almıştır. Akın'ın bu ödülü almış olması yine çalışmaya katılan öğrenciler açısından tanınırlığı etkilemiştir denilebilir. Federal Almanya Devleti tarafından Üstün Hizmet Madalyası Büyük Liyakat Haçı alan ve toplum bilimci olan Emre Kongar'ın araştırmada isminin edebiyatçı/şair olarak ifade edilmesi özel ilgi olarak yorumlanmıştır. Yine aynı şekil Yunus Emre için durumun aynı olduğu düşünülmektedir. Emre Kongar ve Fatih Akın'ın edebiyatçı/şair olarak tanınması dikkat çekici bulunmuştur.

SONUÇ

Köln Üniversitesi Orientalistik Bölümü İslam Dünyası Dilleri ve Kültürleri Programına devam öğrencilerin Türk dili, edebiyatı ve Türkiye ile ilgili görüşlerini değerlendirmek üzere yapılan çalışmada şu sonuçlara ulaşılmıştır:

Türkçeyi katılımcıların %68,2'si öğrenmeyi istemektedir. Türkçeyi öğrenmek isteyenlerin çoğunluğu da çevreleriyle daha iyi bir iletişim kurmak için Türkçeyi öğrenmek istemektedirler. Bu sonuç yabancı dil olarak Türkçenin öğretiminin önemini gösterir niteliktedir. Ayrıca Almanya'daki üç milyonu aşkın Türk nüfusunun varlığı da iletişim dili olarak Türkçenin tercih edilmesinde önemli bir etkidir. Katılımcıların %40,9'u Türkiye'de eğitim almayı istemektedir. Sebepler arasında Türkçeyi yerinde öğrenmek varken "kaliteli bir eğitim olduğu için vb." bir cevaba rastlanmamıştır. Bu durum Türkçenin öğrenilmek istenilen bir dil olduğu bunun yanı sıra Türkiye'nin yurt dışında Türkiye'deki eğitim olanakları ve öğrenci değişim programları ile ilgili tanıtım etkinliklerinin yetersiz olduğunu düşündürmektedir.

Türk denildiğinde akla ilk gelen ifadeler Türk kültürünün bir yansıması olarak değerlendirilmiştir. Katılımcıların çoğu Türkleri, "arkadaş canlısı, nazik, konuksever, akıllı" olarak tanımlamıştır. Alman kamuoyundaki olumsuz tavrın cevaplara yansıtacağı düşünülürken böyle bir tablonun çıkmış olması araştırmanın şaşırtıcı sonuçlarından biridir.

Katılımcılar, "Türk edebiyatından tanıdığınız şair veya yazar var mı?" sorusuna ise %63,6 oranında hayır, %36,4 oranında evet cevabını vermiştir. Evet, cevabını verenler Orhan Pamuk (4), Elif Şafak (1), Mehmet Uzun (1), Fatih Akın (1), Nazım Hikmet (1), Fakir Baykurt (1), Aziz Nesin (1), Yaşar Kemal (1), Emre Kongar (1), Yunus Emre (1)'nin isimlerini vermiştir. Orhan Pamuk (4) en çok ismi verilen yazar olarak dikkat çekmektedir. Ayrıca katılımcıların %86,4'ü Türk dili, edebiyatı veya kültürü ile ilgili bir ders almamıştır.

Türkiye denildiğinde ilk akla gelen ifadelerin çoğunlukla siyasetle ilgili ifadeler olduğu tespit edilmiştir. "Erdoğan, milliyetçilik, referandum, Böhmermann, Gülen, Kürtler, siyasi zorluklar, insan hakları ile ilgili problemler vb." çalışmadan elde edilen ifadelerdir. Bu ifadeleri *yiyecek* (harika yiyecekler, aşçılık, mutfak, baklava), *coğrafya* (İstanbul, Urfa'daki güzel manzara, sahil, Karadeniz, güzel şehirler, güzel ağaçlar ve çam ağaçları), *tarih* (Osmanlı

İmparatorluğu, Osmanlı), tarihî eserler (Ayasofya, tarihi kalıntılar), *insan ilişkileri* (harika bir ülke, misafirperverlik, İstanbul'daki çok samimi insanlar, tatil) başlıkları altında toplanan diğer ifadeler takip etmiştir.

KAYNAKÇA

- Alver, F. (2001). Alman basınında Türkler ve Türkiye. *Kurgu Dergisi*. 18, 135-155.
- Biçer, N., Çoban, İ ve Bakır, S. (2013). Öğrenen yabancı öğrencilerin karşılaştığı sorunlar: Atatürk Üniversitesi örneği. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*. 7 (29), 126-135.
- Candaş Karababa, Z.C. (2009). Yabancı dil olarak Türkçenin öğretimi ve karşılaşılan sorunlar. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 42(2), 265-277.
- Creswell, J. W. (2013). *Nitel, Nicel ve Karma Yöntem Yaklaşımları Araştırma Deseni*. (Çev.Ed. Selçuk Beşir Demir). Ankara: Eğiten Kitap.
- Çakır, M. (2012). Türk-Alman İşgücü Anlaşması'nın 5. yılında Almanya Türkleri (Ed. Zehra Gülmüş), Türklerin Alman Kültüründeki İmajı (s. 27-52). Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.
- Çetin İ. ve Eskimen, D. (2012). Avrupa'da Türkoloji öğrenimi gören öğrencilerin Türk dili, edebiyatı ve kültürüne ilişkin görüşleri: Fransa Inalco örneği. *Turkish Studies*. 7(1), 19-35.
- Derman, S. (2010). Yabancı uyruklu öğrencilerin Türkiye Türkçesi öğreniminde karşılaştıkları sorunlar. *Selçuk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 29, 227-247.
- Doğan, Â. (1989). Yabancıların Türkçeyi öğrenirken karşılaştıkları güçlükler ve yaptıkları bazı hatalar, *Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 6(1-2), 259-261.
- Dolunay, S. K. (2005). Türkiye ve dünyadaki Türkçe öğretim merkezleri ve Türkoloji bölümleri üzerine bir değerlendirme. *XIV. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi Kongre Kitabı II*. Cilt, 286-292.
- Ekmekçi, V. (2012). *Belçika'da Türkçe öğretimi ve karşılaşılan temel sorunlar*. Yüksek Lisans Tezi, Erciyes Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Kayseri.
- Er, O., Biçer, N. ve Bozkırlı, K. Ç. (2012). Yabancılarla Türkçe öğretiminde karşılaşılan sorunların ilgili alan yazını ışığında değerlendirilmesi. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim (TEKE) Dergisi*, 1(2), 51-69.
- Gül, B. (2006). Almanya'da Türkoloji çalışmaları (tarihî gelişim, Türkologlar, dergiler). *Türkbilig*, 11, 56-117
- Gürbüz, R. ve Güleç, İ. (2016) Türkiye'de eğitim gören yabancı öğrencilerin Türkçeye ilişkin görüşleri: Sakarya Üniversitesi örneği. *Sakarya University Journal of Education*, 6 (2) 141-153
- Koçak, M. (2012). Türkler hakkında ırkçı Alman fıkraları. *Gazi Türkiyat*, 11, 93-99.

Özden, M. Y. ve Durdu, L. (2016). *Eğitimde üretim tabanlı çalışmalar için nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Anı Yayıncılık.

Uysal, B. (2013). Oradan nasıl görünüyorum? Bir Avusturya sefirinin gözünden Türkiye. *Türk Yurdu*, 102(310): 85-89.

Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2013). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (9. Baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.